

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 4. VI aastakäik

15. veebruaril 1931.

Ilmub kaks korda kuus

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 2.50
Poolaastas . . .	” 1.50
Välismaale . . .	” 5.00
Poolaastas . . .	” 3.00

Toimetus:

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Lai t. 45
Kõnetraat 17-77, toimetaja kodus 1-35
Toimetaja kõnetunnid: igal äripäeval
12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk.	kr. 40.00
1/2 ”	” 22.00
1/4 ”	” 12.00

Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Veinitööstus Eestis. Kas suhkur kallineb? Eesti kaubalaevastiku suuremine 1930. aastal. Kaubandus-tööstuskoja teateid. Koja juures asuva vahukohtu määrused. Ärideregister. Abieluvarenduse lahutamise lepinguid. Koja Teataja kirjavahetus. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Tolliteateid. Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedel.

9600 väljapanijaga

1600 kaubagrupiga 24 maast

on Leipzigi kevadmess
1931. a.

igale arukale ärimehele
ainuke orienteerumis- ja sisseostujuhuse,
mida üldse maksab arvestada.

Algab 1. märtsil.

Kõiki teateid annavad: **Leipzigi messiamet, Leipzigi,**
või selle auametlik esindaja

firma Wilhelm Borchert, Tallinnas,

Vene tän. 40, tel. (2)19-29. Rääkida kl. 1/210—1/21 ja kl. 3 alat.

Hinnaalandus 50% messile sõitjatele auametliku esinduse tunnistuse ettenäitamisel (maksev sinnasõiduks 24. veebr. kuni 6. märtsini ja tagasisõiduks 1. märts. kuni 14. märtsini, kaasa arvatud) astub jõusse tagasisõidul Eesti, Läti ja Leedu raudteedel ja 25% Saksamaa riigiraudteedel.

Veinitööstus Eestis.

Kodumaa marjadest ja puuviljast parimad veinisordid. Ekspordi võimalusi veinitööstuse kindlustamisel.

Kodumaa veinitööstuse korraldamine on täies ulatuses tõusnud päevakorrale. Seda nimelt seepärast, et praegune korraldamata olek mõjub väga halvavalt kodumaa veinitööstusele. Senine marja- ja puuviljaveinide valmistamise ja müügi seadus on pandud maksma n. ö. hädaabinõuna meie veinitööstuse korraldamiseks ega vasta seega enam kaugeltki pealekasvanud elunõudeile. Ja uuendusi ning paremusi on meie kodumaa veinitööstusele tarvis silmapilgul just kahes sihis, mida praegune seadus ei suuda lahendada. Nimelt: tööstusliku veini valmistamise mooduse tervendamine ja, teiseks, koduveini valmistamise küsimuste lahendamine. Mõlemate nende küsimuste lahendamine on maksvale seadusele kasvanud üle pea, mispärast on tarviline seaduse põhjalik parandus. Selle läbiviimine kindlustaks suuresti meie veinitööstuse ja -kaubanduse olukorda ja looks ühes sellega kindla turu niihästi oma veinile kui ka kodumaa marjadele ja puuviljale.

Eriti on võtnud hoogu viimasel ajal just koduveini valmistamine. Alguses valmistati teda küll marjadest ja värskest puuviljast, kuid viimasel ajal on läinud moodi rosinad ja rukis, millest valmistatakse mingit alkoholi sisaldavat jooki, mida nimetatakse küll veiniks, kuid millel õieti on vähe ühist päris-veini mõistega.

Säärane jook võetakse tarvitusele juba 3—4 kuu jooksul, kui ta alles käärib, kusjuures käärimisel tekkinud puskar on veinist alles kõrvaldamata. Seepärast pole mingi ime, kui inimesed, kes säärast jooki kas kodus või võõrsil tarvivad, kannatavad seedimisrikke ja koleda peavalu all. Kuid kahjuks ei panda meil veel neile tunnusmärkidele mingit rõhku, enne kui paratamatud tagajärjed käes on.

Õnnetus seisab siin kõige enam selles, et kodusel teel veini valmistamisel lastakse veine käärida klaasnõudes, kuna õieti peaks puskar, mis teatavasti on kerge eetriollus, ühes käärimisega veinist välja hingatama, ja seda just selle nõu seinte läbi, kus vein käärib. Kui aga kääritamise nõu on klaasist, ei pääse puskar välja ja jääb veini püsima tervislikult kahjuliku aina. Seepärast on kõikide veinide valmistamisel esimene nõue: vein peab käärima tammepuust nõus.

Teine pahe on, et meil vein võetakse tarvitusele enne kui ta on lõplikult välja käärinud. Suur käärimisprotsess kestab teatavasti 4 kuu

umber, aga ega vein selle aja kestes ole veel lõplikult valminud. Kõige hoolsama valve juures käärib meie kodumaa vein 12 kuu ümber, ja peale selle peab vein veel vähemalt 6 kuud valmima õige soojas ruumis — puskari kõrvaldamiseks. Ja alles 18 kuu pärast võib veine hoolsa käitumise juures tunnistada tervisele mittekahjulikeks, olgugi et seejuures peab tõendama, et 18-kuisel veinil ei ole veel õiget maitset, kuna alles 2 aasta möödudes muutub veini maitse algupäraseks. Kui vein aga on 3 aastat vaates seisnud, saab ta alles õige maitse.

Kui vein pärast 3 aastat valatakse pudeleisse, tõuseb esimese 6 kuu jooksul veini väärtus märksa, pärast 6 kuud tõuseb aga veini väärtus pudeleis õige vähehaaval. Kangete veinide väärtus (18° ümber) tõuseb pudeleis 40—50 aastani, kergete veinide väärtus pudeleis (10° ümber) hakkab aga juba pärast 18-aastast seismist langema.

Mis puutub nüüd meie veinitehaseisse ja nende poolt valmistatud veinisse, siis on nad, peale mõne erandi, seni valmistanud enamikus võrdlemisi noort ja mitte just kõige parema kvaliteediga veine, ja ei ole vist liialdus, kui arvata, et just seepärast ongi meil hakatud valmistama veine suuremal hulgal kodusel teel.

Kõige kurvem nähtus meie veinitehaste juures on see, et suurem osa neist, kes ennem valmistasid veine marjadest ja puuviljast, on nüüd rosinate peale üle läinud põhjusel, et rosinaist saab aasta läbi vähehaaval veine valmistada, kuna marjadest ja puuviljast seda saab ainult sügisel, ja sedagi vaid küllaldase saagi juures. See ruttu, üle-pea-kaela valmistatud vein müüakse mõne kuu pärast ja uus — samasugune — tehakse asemele jne. jne. Kõigele sellele ebanähtusele aitab kaasa asjaolu, et selliste veinide müügil laema tarvitajaskonna arenematu maitse tõttu pakutakse esimeses järjekorras just neid — värskaid ja alaväärtuslikke — veine, kuna tundmata markide pealt teenistus teistega võrreldes on kahekordne (15% asemel 25% kuni 30%).

Säärane olukord oleks veel kuidagi mõistetav, kui rosinaist saaks paremat veini kui marjadest ja puuviljast, kuid lugu on tõepoolest ümberpöördukt: kodumaa marjadest ja puuviljast saab võrratumalt, isegi mitu korda parema veini kui rosinaist. Marja- ja puuviljaveini valmistamine nõuab aga hoolsamat ja sihikindlamat valmistamisviisi, aega ja sisseseadet. Pealegi on

marjadest ja puuviljast võimalik veine valmistada ainult üks kord aastas või veelgi vähem — marja- ja õunterikkail aastail. Aga et vein on säärane kaup, mis oma väärtuse saab pikemaegsest laagerdamisest, siis nõuab see kapitali ja abinõusid marjade ja puuvilja ostmiseks saagirikkail aastail.

Tuleb ette juhtumeid, et isegi mõned eraisikud on kodusel teel marjadest ja õuntest valmistanud säärase kõrgeväärtusliku veini, et peab otse imestama. See on ka väga arusaadav, sest päikeserikkail aastail, nagu möödunud suvel, valmivad meie marjad ja õunad 18-tunnilise päikesepaiste käes seevõrra aromaatsed, et lõunamaa lühike, ehk küll palav, päev nii palju ei suuda puuviljale anda kui seda teeb tavaliselt meie põhjamaine suvi.

Ekspordiks meie õuntel ei ole küll nii suuri väljavaateid kui veini valmistamiseks, sest meie talv rikub õige rohkesti õunapuid ja vili kasvab seetõttu enamalt jaolt täpiline ja kärnane. Kuid konserveerimiseks või veini valmistamiseks on meie õun oma omadustelt igatahes palju kõrgeväärtuslikum kui lõunamaa õun. Lõunamaades tehakse õuntest veine võrdlemisi vähe ainult seepärast, et õun seal ei ole seevõrra aromaadne kui meil, ja pealegi on õun seal mitu korda kallim kui viinamari. Saksamaa, näiteks, kes tarvitab 75% puuvilja- ja marjaveine üldisest veinitarvitusest, ostab igal aastal Põhja-Itaaliast kalli hinna eest terved rongitüübid õunu veinide valmistamiseks, kuigi Itaalia õunad ses suhtes meie omadest on palju halvemad. Meil pole aga saagirohkeil aastail marju ja õunu kuhugi panna.

Oligu möödaminnes märgitud, et meie mineva sügisel, mil õunasaak oli haruldane, kõigest 1 miljoni sendi eest õunu välja vedasime, kuna statistika andmeil veame samal ajal sisse rosinaid aastas 30—40 miljoni sendi eest.

Meie oleme oma kodumaa saaduste kasutamises, nagu näha, ka sel alal alles loomise ja korraldamise ajajärgus. Kui nüüd pannakse piir rosinaveini valmistamisele ja tehaste veini ei lasta üldse müügile enne 18 kuud, paraneb suuresti meie veini kvaliteet ja meie veinitööstusele avaneb senisest normaalsem olukord tegutsemiseks. Veini väärtuse tõusmine oleks tervislikult väga tähtis. Kodumaa saaduste suurem kasutamine veini valmistamisel kindlustaks aga oma poolt tunduvalt meie marjade ja puuviljade siseturgu ning kaotaks lõplikult meie iga-aastased mured oma marja- ja puuviljasaagi mahutamisel. Aiapidajaile ja marjanoppijaile tähendaks see uut tegevusala ja suuri sissetulekuid kindlama turu ja parema hinna arvel. Rosinate sisseveo vähenemise tagajärjel hoiaksime kokku miljoneid, kuna rosinaveini tarvitatakse edaspidi ainult veinisortide (portveini ja madeira) valmistamisel. Üle 20% toodangust ei ole teda aga kindlasti vaja.

Kodumaa veinitööstusele tegutsemiseks soodsama ja kindlama olukorra loomise järele saaksime paari aasta jooksul kindlasti nii kaugele, et me välismaa veine, peale mõne erandi, enam ei tarvita, ja me võiksime koguni hakata mõtlema oma veinide ekspordile nendesse põhjamaa riikidesse, kus selleks on vähegi soodsaid võimalusi.

Valerian Teder.

Kas suhkur kallineb?

Nagu teada, toimus möödunud aasta detsembrikuul esimesel poolel Brüsselis rahvusvaheline suhkrutootjate konverents, kus käsitati suhkru tootmisesse ja kaubandusesse puutuvaid küsimusi. Sel konverentsil selgus kahe suurima suhkrutootja maa — Kuuba ja Jaava — mõju üleolek teistest. Nüüd selgub, et nimetatud maad juba enne Brüsseli konverentsi omavahel maailmaturu ära olid jaotanud ning oma tahtmised seega Euroopa suhkrutööstureile peaaegu ette kirjutasid.

Kuuba ja Jaava on roosuhkru tootjad, Euroopa aga valmistab naerisuhkru. Euroopa pidi konverentsil leppima, et talle ekspordi kvantum — 1.230.000 tonni aastas — kindlaks määrati, kuna Kuuba ja Jaava osaks jäi 5.650.000 tonni. Nüüd aga kuulub, et nende kahe võimsa maa va-

hel kõik veel küllalt selge ega libe pole ja seda peamiselt Hiina turu tõttu. Viimast püüavad mõlemad endale ja Jaava vaatab kadedalt Kuuba askeldustele Hiinas, kus see mitmesuguste rahaliste hüvede pakkumise näol Hiinas püüab endale turgu kindlustada.

Peale turu jaotuse tuleb tähtsamaks tulemuks Kuuba ja Jaava kokkuleppele lugeda veel suhkrutoodangu vähendamise kohustust. Kuuba on võtnud enda peale kohustuse vähendada suhkrutoodangut 4.670.000 tonnilt 3.500.000 tonnile ja Jaava — 2.900.000 tonnilt 2.560.000 tonnile, kuna Euroopa maad oma ekspordi peavad vähendama 1.546.000 tonnilt 1.230.000 tonnile.

Nii on siis toodang ja turg jaotatud ning kõrvaldatud peamised põhjused, mis senise hinna

languse kaasa on toonud. Võib oletada, et suhkru hinna languse asemel lähemal ajal võib arvestada juba hinna tõusu. Kas aga seda tegehlult tuleb, on raske ennustada, sest nagu ülalpool juba tähendatud, pole need kaks võimsat maad — Kuuba ja Jaava — endi vahel veel kõige paremas sõpruses. Kuid kõige rohkem tunnevad end olevat haavatud Euroopa suhkrut tootjad maad. Saksa, Čehhoslovakkia, Poola, Ungari ja Belgia on tänini 2.189.000 tonni suhkrut eksporteerinud, kuid nüüd on neile sellest lubatud vaevalt 55%. Kuhu mahutada ülejääk? Pole kerge naerikasvatust vähendada, sest see tooks põllumajandusele praegustest veelgi suuremaid raskusi.

Nii on suhkruküsimus veel küllalt terav ja tema lahendamine küsitav.

Samal ajal pole Brüsseli konverentsist osavõtjad oma kokkuleppe juures õnnelikud, vaid peale ülalpool kirjeldatud raskuste, rahulolematuste ja kadeduse on viimastel päevadel hakanud ärevust sünnitama veel Nõukogude Venemaa, kes umbes 2.000.000 tonni suhkrut valmistab ja sellest suure osa võib eksporteerida. Ja et Nõukogude Venemaa väga sagedasti on maailmaturgu mõjutanud, siis pole ka põhjuse ärevus, mida sünnitab ta käesoleva kuu keskel Londonis toimunud suhkrumüük hinnaga, mis oli 8—10 inglise pensi tsentnerist odavam kui börsihinnad. See müük on suhkrubörsi ajanud ärevusse ning kardetakse, et Nõukogude Venemaa ka suhkruturul hakkab tege-ma dumpingut ja annab samasuguse etenduse nagu ta möödunud sügisel andis oma nisumüügiga Ameerikas.

Ar.

Eesti kaubalaevastiku suurenemine 1930. aastal.

E. M.

Läinud 1930. a. näitas Eesti merekaubalaevastik võrdlemisi suurt tõusu. Esialgsete andmete järgi oli kaubalaevastiku absoluutne juurekasv järgmine:

	Arv	Br.-reg.-tn.
A/laevu	12	1.768
M/laevu	2	649
Mp/laevu	5	540
Purilaevu	11	1.053
Kokku	30	19.930

Juuretulnud laevust on õige mitmed suuremad aurikud, millest võiks nimetada:

1) A.-s. Tallinna Laevaühisuse ja teiste poolt juure soetatud: a/l „Maret“ — 3025 br.-reg.-tn., ehit. 1910. a.; a/l „Piret“ — 2598 br.-reg.-tn., ehit. 1902. a., ja a/l „Sulev“ — 2233 br.-reg.-tn., ehit. 1908. a.

2) A. Linde ja teised: a/l „Liina“ — 2480 br.-reg.-tn., ehit. 1896. a.; a/l „Croxdale“, 1327 br.-reg.-tn., ehit. 1906. a.

3) „Käsmu Laevaomanikud“ — a/l „Minna“, 1450 br.-reg.-tn., ehit. 1924. a.

4) A.-s. „Merilaid“ — a/l „Merisaar“, 2136 br.-reg.-tn., ehit. 1900. a.

5) J. Michelmann ja t.: a/l „Mina“ — 1173 br.-reg.-tn., ehit. 1899. a.

Teised laevad on vähemad aurikud, mootorvõi purilaevad.

Laevade juuretulek tekkis aurikute ja üldse masinlaevade alal peaaegu eranditult ostude teel välismaalt, kuna kodumaal ehitati vaid mõned vähemad purjekad ja m/l „Neptun“. Viimane on muuhulgas suurimaks puust laevaks, mis Eestis

üldse on ehitatud, ning jääb ka nähtavasti viimaseks kodumaal ehitatud suuremaks puulaevaks. Laev on umbes 850—900 tn. kandejõuga ja on ehitatud Pärnumaa metsade männist ja Saaremaa tammest.

Arvestades keskmiselt juuretulnud laevade hinnaks 100 kr. br.-reg.-tn., on juuretulnud laevadesse paigutatud ümmarguselt 2 milj. kr. Võib nimetada, et sellest saadi pikaajalist riiklikku 6—9% laenu vaid umbes 400.000 kr., kuna muu raha on kõik omanike poolt välja maksetud või osaliselt välismaalt laenuks saadud. Huvitav on nimetada, et usaldus Eesti laevade vastu välismaal on tunduvalt tõusnud, mille näitajaks on see, et läinud-aastaste ostude juures on sealt laenu saadud kuni 6 a. peale võrdlemisi soodsa protsendiga.

Kaubalaevastiku kahanemine läinud aastal oli esialgsete andmete järgi:

	Arv	Br.-reg.-tn.
A/l	2	645
M/l	2	367
Mp/l	5	319
P/l	14	1.028
Kokku	23 tk.	2.359

Seega on absoluutne juurekasv:

	Arv	Br.-reg.-tn.
A/l.	+ 10	+ 17.043
P/l.	—	+ 282
M/pl.	—	+ 221
P/l.	— 3	+ 25
Kokku	+ 7	+ 17.571

Veaparandus: 52. lhk. esimeses tabelis

on trükitud: a/laevu 1.768 br.-reg.-tn.

peab olema 17.688

Võttes arvesse kaubalaevastiku koosseisu 1. jaan. 1930. (ametl. registri järgi) saame, arvates kaasa juurekasvu, laevastiku koosseisu 1. jaan. 1931. a.:

A/l.	93 tk.	69.972
M/l. ja m/pl.	46 „	8.126
P/l.	246 „	19.240
Kokku	385 tk.	97.338

Praamid ja sisevete laevad kaasa arvatuna.

Huvitav on märkida, et kahanemise põhjuseks oli:

A/l.	Br.-reg.-tn.
Hukkunud	1 437
Välismaale müüdüd	1 208
M/l.	
Välismaale müüdüd	2 367,41
M/pl.	
Hukkunud	2 52
Välismaale müüdüd	1 214
Konfiskeeritud	1 21
Lammutatud	1 32
Kokku	5 319
P/l.	
Randunud	3 204
Hukkunud	7 530
Lammutatud	3 149
Välismaale müüdüd	1 145
Kokku	14 1.028

Nagu näeme, on hukkumine tabanud peaaegu purilaevu, millest on hukkunud 2,8%, kuna aurikute kaotus oli aasta keskmisest 0,7% (hukkus vana aurik „Siirius“). 1930. aasta jooksul ei olnud iseäranis suuri ja nimetamisväärseid osalisi avarisiid.

Järelikult näeme, et kaubalaevastiku juurekasvu suhtes oli läinud aasta paremaid, kuna juurekasvu on suurem kui ühelgi aastal enne, tehes välja üle 25% kaubanduslikus tegevuses olevast tonnaazist. Seda põhjustasid kahtlemata 1929. a. võrdlemisi soodsad praamid, mis võimaldasid teatud ülejääke ja tõstsid usaldust selle majandusala vastu. Kuna aga 1930. a. praamid olid üldiselt äärmiselt halvad (25% alla 1929. a.), siis on väljavaated laevastiku edaspidiseks juurekasvuks väga halvad, kuna aasta ei annud praktiliselt ülejääke. Teisest küljest oleks madalate laevahindade ajajärk soodsaks ostuajaks, muidugi arvestades ka ostetavate laevade rentabiliteeti, mida viimasel ajal eriti tuleb pidada silmas, võttes arvesse uutest laevades tarvitusele võetavaid tehnilisi paremusi, mis tõstavad väga laevade võistlusvõimet. Kaubalaevastik oma praeguses koosseisus mängib juba tunduvalt osa meie rahvamajanduses ja eriti tähtis on asjaolu, et sel alal on meil ees laialisi arenemisvõimalusi. Peaks vaid soovitada, et laevandusringkondade ja valitsuse tiheda kaastöö läbi oleks võimalus kaubalaevastikul suuremate kahjudeta saada üle kestvast ennenägemata raskest kriisist.

Kaubandus-tööstuskoja teateid.

Kaubandus-tööstuskoja nõukogu esimeheks J. Sihver. Abiesimeheks V. Hasselblatt.

12. veebruaril pidas Kaubandus-tööstuskoja nõukogu oma järjekordset koosolekut, kus Koja nõukogu esimeheks valiti hra J. Sihver. Ka oli pikemat aega vakantne nõukogu abiesimehe koht, kuhu samal koosolekul valiti nõukogu liige hra V. Hasselblatt.

Nõukogu esimees hra K. Sihver oma sissejuhatavas kõnes rõhutas, et praegune raske aeg seab Koja nõukogule rasked ülesanded võidelda raskuste vastu majanduslikul alal. Seda suudab ta edukalt teha vaid siis, kui mitmesugused Koja ümber koondunud huviringkonnad täielises üksmeeles püüavad ühise suure eesmärgi poole. Ses mõttes, loodab hra Sihver, töötavad ka nõukogu ja

Koja juhatus käsikäes ja siis ei jää tagajärjed tulemata.

Koja juhatuse esimees hra J. Puhk kinnitab oma poolt kindlat tahtet töötada nõukoguga käsikäes ja täielises üksmeeles ning avaldab lootust, et nõukogu esimees, kes on riigikogu liige, oma poolt Koja kavatsusi ja algatusi riigikogus püüab selgitada eesti majandusliku elu arengu huvides.

Narvas ei asutata esialgu Kaubandus-tööstuskoja osakonda.

Avatakse lähemal ajal Koja esindus.

Teatavasti otsustas oma ajal Kaubandus-tööstuskoja nõukogu avada Koja osakonnad Tartus, Narvas ja Pärnus. Tartus ja Pärnus on need juba töötamas; Narva osakond oli seni Koja

liikmete vähese arvu tõttu kohapeal ikka veel avamata. Kuna nüüd Koja uues juhatuskirjas on nähtud ette Koja esindajate ellukutsumine kohtadel, mis on teostatav võrreldes osakonnaga tunduvalt vähemate kuludega, siis Koja juhatus esines nõukogule ettepanekuga Narvas kavatsitud osakonna asemel luua esindus. Nõukogu kiitis juhatus ettepaneku heaks ja uue juhatuskirja kinnitamisega vab. valitsuse poolt saabki Narva endale Kaubandus-tööstuskoja esinduse.

Muudatusi Kaubandus-tööstuskoja koosseisudes.

Koja juhatus oma koosolekul 4. veebruaril s. a. valis juhatus abiesimeheks senise juhatus liikme suurtööstuse sektsioonist hr. Hermann Koltsi.

Suurkaubanduse sektsioonist on välja langenud Koja liige Voldemar Prii. Tema asemele on II sektsiooni liikmeks kutsutud järjekordne kandidaat hr. Hans Kukk Pärnust.

Väikekaubanduse sektsioonist on äri likvideerimise tagajärjel langenud välja P. Lõhmus Valgast. Tema asemele on kutsutud järjekordne kandidaat kaupmees M. Reinthal Nõmmelt.

Vahekohus Kaubandus-tööstuskoja juures.

Vahekohtu määrused.

I.

Kaubandus-tööstuskoja ja ta osakondade juures töötav vahekohus astub tegevusse, kui tülitsevad pooled pööravad palvega Kaubandus-tööstuskoja poole nimetada nende tüliküsimuste lahendamiseks kohtunikuks.

II.

Vahekohtu liikmed saavad oma töö eest tasu kokkuleppel pooltega, kes vahekohtu abi tarvivad. Kui sellekohast kokkulepet ei ole, saavad vahekohtunikud tasu, mille normid Koja nõukogu on kindlaks teinud.

III.

Vahekohus tegutseb kas vahekohtu lepingu alusel, mis on kokku seatud tsiviilkohtupidamise seaduse §§ 1369—1374 põhjal, või lihtsa poolte kokkuleppe põhjal. Viimasel korral peab vahekohus poolte tähelepanu pöörama sellele, et vahekohtu otsus, mis on tehtud notaari poolt tõestamata lepingu põhjal, pooltele ei ole juriidiliselt siduv.

IV.

Vahekohtu toimetus sünnib tsiviilkohtupidamise seaduse §§ 1367—1400 alusel.

V.

Vahekohus peab oma otsused motiividega varustama ning peab nendest motiividest kui ka oma protokollidest ja otsusest pooltele nende palvel ärakirjad välja andma. Otsuste ärakirjad antakse välja kõigi otsusetegemisest osavõtnud kohtu liikmete allkirjadega, teised ärakirjad aga kohtu esimehe allkirjaga.

VI.

Vahekohtu liikmeina tegutsevate isikute arvu ja nimekirja kinnitab iga aasta kohta Koja nõukogu.

Kaubandus-tööstuskoja juhatuse esimees J. Pubk tutvus Koja Tartu osakonnaga.

Neil päevil külastas Koja esimees Joakim Puhk Tartut, kus muuseas tutvus Koja Tartu osakonna jooksvate küsimuste ja tähtsamate päevakorras olevate ülesannetega. Osakonnal on koostamisel möödunud aasta majanduslik ülevaade. Samuti on päevakorral Koja reorganiseerimise kava ja maksuseaduste arutamine, eriti maksustamise korraldamise seaduse eelnõu.

Jooksvate tööde alal võiks märkida äride registreerimist, milliseid Tartu osakonnas on registreeritud juba 316, peale selle suurel arvul muudatusi. Osakonnas on korraldatud juriidiline nõuandepunkt, kust on tööstureile antud nõu 416 ja kaupmeestele 429 korda väga mitmesugustes küsimustes. Tartu osakond annab tarbekorral eksportööridele välja ka päritolutunnistusi välja-veetava kauba kohta — selliseid tunnistusi on välja antud üle 75. Peamiselt veetakse tööstus-saadusi Riiga ja ka Saksamaale (saapaid), siis aedvilja Soome jne.

Osakonna juhatus on täiendatud 6 liikme peale, Koja sektsioonide arvule vastavalt. Möödunud aasta jooksul on peetud üle 40 nõupidamise ja koosoleku ja arutatud läbi suur arv mitmesuguseid küsimusi.

Ar.

Loengud kaupmeeste ja töösturite esindajatele.

Esmaspäeval, 2. veebruaril, oli Kaubandus-tööstuskojas kaupmeeste ja töösturite esindajatele korraldatud loeng ainel „ärimaksukomisjoni liikmete õigused ja kohused“, millisele loengule oli ilmunud üle 50 kuulaja ja mis kestis üle kahe

tunni. Lektoriks oli Koja nõunik hr. R. Berendsen. Sääraseid loenguid on korraldatud peale Tallinna ka Tartus ja Pärnus, kus osavõtt oli niisama elav kui siin. Kuulajate poolt avaldati soovi, et sääraseid loenguid korraldataks sagedamini.

Ärideregister

jaanuarikuu esimesel poolel.

Registreeritud firmad:

5. Manfred Hausen, Tallinn, Sadam, veoäri.
6. Johannes Ilves, Narva, Joala t. 8, koloniaal-, veini- ja liköörikauplus.
7. Valter Jürgens, Viljandi, Lossi t. 20, koloniaal-, maja-köögitarvete ning segakauplus.
8. E. Kartus & J. Tuling, Tallinn, Niguliste t. (osakonnad: Tallinnas, Paldiski mnt. 29, Tartu, Riia t. 41 ja Pärnu, Vilmsi t. 12), riiepressimise, puhastamise ja värvimise tööstus. Täisühing, täisosanikud Eduard Kartus ja Johannes Tuling, osakapital Kr. 3.000.—
9. Hugo Kaur — talurahvakauplus „Odav“, Kavilda v.
10. Rosalie Kiplok, Tallinn, Lutri t. 12, lihakauplus.
11. Anna Kirt, Tallinn, Kuke t. 11, toiduainetekauplus.
12. Frieda Kleemkul, Tallinn, Öle tän. 30, pudukauplus.
13. Johannes Kull, Viljandi, Tartu t. 90, toiduainetekauplus.
14. Anna Kuusmann, Tallinn, Uus-Maailma 4, toiduainetekauplus.
15. Karl Leilop „Raadiokliinik“, Tallinn, juhusliku kauba, raadiotarvete, grammofonide ja -plaatide äri ja parandus.
16. August Lessuk, Tapa, Hiie t. 14, toiduainetekauplus.
17. Vilhelmine Luha, Tartu, Riia t. 2, tubakauplus.
18. Toomas Lutrik, Tapa, Jaama t. 1, juukselõikustööstus.
19. Margus Lõoke, Penuja v., segakauplus.
20. Metsatööstuse A.-S. B. Minkov ja Pojad, Tallinn, Karu t. 39 (osakonnad Nõmmel, S. Pärnu mnt. 145-b ja 41 ja Kuresaares, Jaama t. 5), juhatusel liikmed Boris Minkov (ühtlasi asjaajaja-direktor), Aron Minkov ja Ilja Minkov. Põhikapital Kr. 50.000.—
21. Andrei Neumann, Tõrva, Pikk t. 1, leiva- ja koloniaalkauplus.
22. Alma Niggol, Pärnu, Jannseni t. 45, söögi-maja.

23. Juhan Nigul — Aiatööstus „Grand-Flora“, Tallinn, Aia t. 5.
24. August Orav, Valga, Riia t. 14, lihakauplus.
25. Gustav Pohla, Tallinn, Graniidi t. 27, puuhoov.
26. Aleksander Paulmann, Tapa, Jaama t. 6, segakauplus.
27. Oskar Pill, Viljandi, Pärnu t. 31, toiduainetekauplus.
28. Emma Reinson, Tallinn, Luise t. 16, toiduainetekauplus.
29. Maria Saharova, Tartu, Pepleri 2, toiduainetekauplus.
30. Marie Sepp — segakauplus „Kohvi“, Kuresaar, Lossi t. 3.
31. Hilda Simson, Tallinn, Tatari 4, moeäri.
32. Feige-Basche Strasch, Tallinna Mütsitööstus ja -kaubandus, Tallinn, Maakri 2.
33. Aleksander Sunni, Tallinn, S. Pärnu mnt. 30, pudu-, kirjutusmaterjali- ja mänguasjadekauplus.
34. Heinz Ungern-Sternberg, Viljandi õlleladu, Viljandi, Mõisa tee 12.
35. Marlise Vieckmann, Tallinn, Rütüti 13, raamatukauplus.
36. Olga Vosmi, Tallinn, Viru t. 24, manufaktuurkauplus.

Registreeritud muudatused:

1. Otto Adamson, üle viinud oma klaasi-, tapeedi- ja peeglikaupluse S. Pärnu maanteelt nr. 35 S. Juhkentali t. 36, Tallinnas.
2. G. Arras & V. Berg, Võru, Tartu t. 9-b, põlusaaduste kauplus, surma läbi lahkunud täisosanik Gustav Arras, äritegevust jätkab osanik Valter Berg firma all „Valter Berg“.
3. Johannes Asweidt avanud Juuru vallas koloniaalkaupluse (varem oli tuuleveski).
4. Öed Böckler, Tallinn, Pikk 37, pesu- ja pudukauplus, täisosaniku Sophie Böckleri perekonnanimi on abielludes Quass.
5. Kinnitaksiaselts Eesti Lloyd, Tallinn, Pikk 11, lahkunud prokurist Adolf Aulik.
6. August Kask üle viinud segakaupluse Paemurru tänavalt 34—5 Paemurru t. 7, Narvas.
7. Marie Kimberg jätkab äritegevust (toiduainetekauplus) Tallinnas, Uus Kalamaja 15.
8. A. Kolga, Tallinn, Harju 17, pudukauplus, äripidaja Aleksander Kolga äri üle annud abikaasale Amalie Kolgale, kes tegutseb endise firma „A. Kolga“ all.
9. Julius Kruusel, avas Paldiskis, Jüri t. 11 lihakaupluse, varem registreeritud Kloostri vallas asuvat tuuleveskit peab edasi.
10. Eesti mineraalõlide tööstus „Estonafta“ mag. Fr. Kurrot ja Ko, Tallinn, Vene 8, täisosanikuks juure tulnud Adolf Šakkeus.

11. Friedrich Kärner üle viinud vürtskaupluse Kabala vallast Saku valda.
12. Johannes Lippasaar likvideeris segakaupluse Lehtse vallas ja avas samasuguse kaupluse Varangu vallas.
13. Emilie Luksep avas Pärnus, Riia t. 48, puduja riideäri (varem registreeritud kudumistööstus likvideeritud).
14. Afanasy Pantelejev, Tallinn, J. Vilmsi 32, puuhoov, avanud osakonna Tallinnas, Imanta t. 33.
15. Aleksander Romot, üle viinud segakaupluse Narva tänavalt 23 Narva tänavale 4, Jõhvis.
16. Johann Saar üle viinud nahakaupluse Rakverest, Tallinna t. 30-a, Salla valda.
17. Emilie Scheller, Tallinn, Erne t. 24, toiduainetekauplus üle antud Adolf Scheller'ile, kes peab äri firma all „Adolf Scheller“.
18. Jüri Sepmann, Tallinn, Koidu t. 59, toiduainetekauplus üle antud Liine Sepmann'ile, kes peab äri firma all „Liine Sepmann“.
19. O.-Ü. „Tartu Piimatööstus“, Tartu, Riia t. 40, muudetud ühistegeliseks ettevõtteks.
20. Gustav Viera, Tallinn, Katusepapi t. 12, firma nimetus muudetud järgmiselt: „Toiduainete ja Majanduslik kauplus „Edu“, G. Viera“.

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Carl Bergmann, Kuresaar, rauakauplus.
2. Joh. Blumberg, Tartu, Riia t. 22-a, kaubanduskontor.
3. Adolf Fischer, Tallinn, Paldiski mnt. 15, pesukauplus.
4. Ida Hirsch, Tallinn, Jakobsoni 47, toiduainetekauplus.
5. Niina Kirschbaum-Andrejeva, Tallinn, Endla t. 11, toiduainetekauplus.
6. Liisa Känd, Haapsalu, Karja t. 19, riide- ja pudukauplus.
7. Anna Küttmann, Nõmme, S. Pärnu mnt. 80, soolakalakauplus.
8. R. Landesens, Tallinn, Vene 11, agentuur (koloniaalkaup).
9. Madli Lind, Tallinn, Vabriku 15, pudukauplus.
10. Boris Minkov, Tallinn, Karu t. 39, metsatööstus.

Abieluvaranduse lahutamise lepingud.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Mikiver, Jakob ja tema abikaasa Marie . . .	6. XII 30.	Nr. 100.	Harjum, Kõnnu vald.
Viks, August Jaani p. ja tema abikaasa Adele Jaani t, sünd. Kosapoig	8. IX 30.	23. XII 30.	—
Bogdanov, Elfriede Ludvigi t. ja tema abikaasa Feodor Nikolai p.	3. VII 30.	„	Tartum., Saare vald.
Randmets, Gustav Jaagu p. ja tema abikaasa Katarina Jaani t.	3. IX 30.	Nr. 1.	Tartu, Vabad. pst. 6.
Jaakson, August Otto p. ja tema abikaasa Minna Andri t.	23. IX 30.	2. I 31.	„
Parts, Rudolf Jaani p. ja tema abikaasa Leida Hansu t, sünd. Jakobson	28. VI 30.	„	Mõniste v., Võrum.
		„	Elva.

Koja Teataja kirjavahetus.

Millised jahuveskid käivad lisaärimaksu (puhaskasumaksu) alla?

K ü s i m u s:

Palun lahkesti teatada, kas käivad väikesed jahuveskid, mis töötavad VIII järgu äritunnistusega ja võorast tööjõudu tarvitamata, lisaärimaksu (puhaskasumaksu) alla?

1930. a. eest on maksukomitee poolt minu veski läbikäik määratud 6000 kroonile, tegelikult oli see aga 2800 krooni. Minu vastulause jäeti maksukomisjoni poolt tähelepanemata, kuna mul

puudub raamatupidamine. Raamatupidamist sisse seada oleks mul aga kohalike olude tõttu võimatu.

M.

V a s t u s: Jahuveskid, mille kõigi kivipaaride läbimõõdu üldine pikkus on kuni viiskümmend tolli, on kohustatud lunastama VIII järgu äritunnistuse. Tööstusettevõtted aga, millised on kohustatud lunastama äritunnistuse, käivad ka lisaärimaksu (puhaskasumaksu) alla.

Kui maksukomitee otsuse teatamisest vastulause rahuldumata jätmise kohta pole veel möö-

dunud üht kuud, siis võiksite esitada kaebuse otsekoheste maksude valitsusele, palvega muuta maksukomitee otsus ja määrata Teile maksu veski tegeliku ja Teie poolt deklareeritud läbikäigu alusel. Oma veski läbikäigu suurus (jahvatatud vilja hulka ja saadud tasu suurust) paluge otsemaksude valitsusel teha kindlaks kohaliku vallavalitsuse kaudu.

On aga maksukomitee otsuse teatamisest Teie vastulause rahuldamata jatmise kohta möödunud üle ühe kuu, siis paluge kohalikku maksukomiteed määrata Teile uus edasikaebe tahtaeg otsemaksude valitsusele kaebuse esitamiseks.

H.

Kas äriomanikud loetakse tööliste arvu hulka, kui nad ise ettevõttes tegutsevad?

Küsimus: Minul on maal meierei. Meierei kaasomanikuks on tegelik meier. Peale minu

ja meieri töötab meiereis veel üks naisteenija. Kas kuulub meie ettevõtte ärimaksu alla, kuna peale omanike, s. o. minu ja meieri, töötab meiereis ainult üks naisteenija?

O. —

Vastus: Kuulub. Ärimaksu kohustus lasub ettevõttel, ta on maks ettevõttelt, mitte isikult. Ärimaksust vabastatud on ainult need tööstusettevõtted, kus peale äriomaniku on üks palgaline teenija. On aga, näiteks, ühel tööstusettevõttel mitu omanikku, kes kõik ettevõttes faktiliselt tegutsevad, siis kuulub see ettevõtte selgi juhtumil ärimaksu alla, kui tal ühtki muud äriteenijat või töolist ei ole. Teisiti ei oleks see mõeldavgi, kuna vastasel korral võiksid mõnes suurettevõttes kõik töölised hakata ettevõtte kaasomanikeks, et seetõttu ettevõtet maksustamisest päästa.

R. B.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Konrad Mauritz 50-aastane.

4. veebruaril pühitses Kaubandus-tööstuskoja nõunik ins. Konrad Mauritz oma 50-dat sünnipäeva. K. Mauritz on sündinud 23. jaan. (v. k.) 1881. aastal Vastse-Prangli mõisas, Tartumaal, lõpetas Tartu realkooli ja siis Riia politehnikumi. K. Mauritz on juba 25 aastat te-

gutsenud Tallinnas, alul a.-s. „Dvigatelis“ ins.-konstruktorina, siis kümnekond aastat linna gaasivabriku juhina, olles eesti seltskonnaelus silmapaistvamaid isikuid. K. Mauritz on peale oma kutsetegevuse alati suure agarusega võtnud osa eesti rahvuslike ettevõtete loomisest ja ülesehitamisest. Nii oli ta tähtsamaid tegelasi „Estonia“ teatri- ja kontsertmaja püstitamisel, ja on praegu väga mitmes seltskondlikus organisatsioonis ja ettevõttes juhtivail kohtadel tegev.

Kaubandus-tööstuskojas on K. Mauritz algusest peale Koja nõunikuks tööstusküsimuste alal ja ühtlasi suurtööstuse sektsiooni sekretäriks.

K. Pätsu poolt moodustatud vabariigi valitsus ametisse kinnitatud.

12. veebruaril kinnitas riigikogu Konstantin Pätsu poolt moodustatud vabariigi valitsuse ametisse.

Vab. valitsuse koosseis on järgmine:

Riigivanem K. Päts (Põllum.);

Põllutöominister Jürman (Põllum.);

Sise- ja kohtuminister Hünerson (Põllum.);

Välisminister J. Tõnisson (Rahvaerak.);

Kaitseminister Kerem (Rahvaerak.);

Majandusminister M. Pung (Majand.);

Teedeminister Oinas (Sotsial.);

Haridus- ja sotsiaalm. Piiskar (Sotsial.).

Ungari pagarite liit

Korraldab 28. mail s. a. Budapestis oma 25 aasta juubeli puhul rahvusvahelise pagarite kongressi, millest osa võtma kutsutakse kõigi Euroopa maade pagarite organisatsioonide esindajad. Pärast kongressi, mis avatakse erilise pidulikkusega, korraldatakse delegaatidele ringisõit eeskujulistesse pagaritööstus-ettevõttesse ja veskitesse ning lõbustussõite Budapesti kauneimaisse kohtadesse. Osavõtt kõigist väljasõitudest, ühes 4-päevase peatusega parimas Budapesti võõrastemajas, ühes arvatud ka pidusõidgid, jootrahad jne., maksab 125 pengöt ehk meie rahas umbes Kr. 85.—. Osa võtta soovijaid palutakse endid üles anda hiljemalt 1. märtsiks 1931. a. Pagarite Liidu kantseleis Budapest VII. Barossplatz 15.

Seemnetega kauplejad hädas rändavate seemnemüüjatega.

Meile kirjutatakse kaupmeeste ringkonnist, et seemnekauplused raskesti kannatavad arvu-rikkaks kasvanud rändavate seemnemüüjate läbi, kes rändavad ringi mööda maad, ilma et neil oleks lunastatud vastavaid lube, ja müüvad oma kaupa turgudel ja laatadel.

Teatavasti antakse kooskõlas seemnemüügi korraldusseadusega ainult paigalpusivale äridele seemnekontrolljaama poolt load seemnetega kauplemiseks teatud kindlas piirkonnas. Rändavad kauplejad aga käivad ringi mööda laatu ja turge müües oma kaupa, ilma et neilt üldse tunnistuse ettenäitamist nõutaks. Seaduslike lubadega seemnekauplejad ei saa aga mööda laatu kaubelda, kuna neid load seovad kindla piirkonnaga. Politseile on küll tehtud ülesandeks valvata selle järele, et seemnetega ei tohi sellekohase loata kaubelda, kuid pole olnud kuulda, et mõnele niisugusele rändavale seemnemüüjale oleks tehtud protokoll. Ja nii saavad korralikud kaupmehed, kes on lunastanud vastavad load ja peale selle muude artiklitega kauplemiseks on omandanud veel II järgu kaubandusliku ettevõtte äritunnistuse, ränka kahju säärase lubadeta rändkauplejate läbi, keda keegi ei kontrolli.

Tallinna sadama tegevusest 1930. a.

Tallinna sadamas on möödunud aastal liikunud laevu:

Välissõidus:

	laeva	netto-rgt.
saabunud kokku	1.722	871.726
väljunud kokku	1.671	848.791

Neist eesti lipu all:

saabunud	472	142.382
väljunud	438	123.031

Peaaegu niisama suur arv laevu on Tallinna sadamas käinud ka saksa ja soome lipu all.

Saksa lipu all:

	laeva	netto-rgt.
saabunud	443	295.546
väljunud	442	294.905

Soome lipu all:

saabunud	433	158.413
väljunud	423	157.692

Ülejäänud laevad sõitsid mitmesuguste teiste riikide lippude all.

Rannasõidus:

saabunud	1.457	95.816
väljunud	1480	113.376

Kielis korraldatakse sadamate-, laevasõidu- ja ühenduste näitus.

Ka Eestile saadetud esinemiskutse.

Kohalik saksa saatkond andis välisministeeriumi kaudu üle kutse Eesti asjast huvitatud asutustele ja isikuile võtta osa 16.—31. maini k. a. Kielis korraldatavast sadama-, laevasõidu- ja ühenduste näitusest ning samal ajal aset leidvast esimesest sadamavalitsuste kongressist. Esinemise kohta on majandusministeerium küsinud ka Kaubandus-tööstuskoja arvamist. Koda on küsimust kaalunud juba varem nii laevasõidu sektisioonis kui ka juhatuses ning jõudnud otsusele, et eramajandusringkonnad näitustest otse-teel osa ei võta, kuna ei leita, et näituse tulemused võiksid olla seevõrd tähtsad, et need õigustaksid suuri kulusid praegusel majanduslikult raskel ajal. Koda pole aga selle vastu, kui riik, kes on meie sadamate peremees, näitusest võtaks osa ja sel teel propageeriks meie sadamaid, transiiditeid ja eriti meie navigatsiooni tingimusi. Sest, nagu teame, olid just saksa kindlustusseltsid need, kes esimestena asetasiid Tallinna sadama jäärasekuste suhtes ühele astmele mõnele välismaa sadamatega, kus jäärasekused on tunduvalt suuremad kui meil. Seega mõjutatakse kaupade liikumise suunda kunstlikult meie kahjuks.

Koda asub lõppeks seisukohal, et esinemisküsimus tuleks otsustada kontaktis Läti osavõtu küsimusega nimetatud näitusest.

Metallitööstuse kaitse küsimus riigi majandusnõukogus.

Kaubandus-tööstuskoda nõuab riigi- ja omavalitsuste tööstuste võistluse lõpetamist eraettevõtetele.

28. jaan. jõuti riigi majandusnõukogus lõpule juba pikemat aega päevakorras olnud metallitööstuse kaitse küsimuse arutamiselega. Viiest esitatud resolutsioonist ei võetud vastu ühtki, vaid valiti 5-liikmeline redaktsiooni-komisjon, kellele tehti ülesandeks Eesti Panga presidendi J. Jaaksoni ja riigi majandusnõukogu esimehe kindral J. Sootsi poolt esitatud resolutsioonide alusel seada kokku uus resolutsioon, mille nimetatud komisjon esitab kinnitamiseks järgmisele riigi majandusnõukogule. Redaktsiooni-komisjoni valiti: riigi majandusnõukogu esimees kindral J. Soots, Kaubandus-tööstuskoja esimees hr. J. Puhk, majandusministeeriumist ins. Kark ja haridus- ja sotsiaalministeeriumist hr. Põllupüü. Kaubandus-tööstuskoja ettepanekul otsustas riigi majandusnõukogu võtta oma järgmise koosoleku päevakorda: võistluse kaotamise küsimuse vangimajade töökodade, tööstuskoolide, riigi- ja omavalitsuste tööstuste ja eratööstusettevõtete vahel, põhjendades selle küsimuse päevakorda võtmist asjaoluga, et vangimajade töökojad sageli võtavad osa võistluspakkumistest, võisteldes eraettevõtjatega. Vangimajade töökodadel on vangide näol kasutada odav tööjõud ja nimetatud töökojad pole koormatud riigi- ja omavalitsusmaksudega. Vangimajade töökodadel on tööde hankimisel vabad käed, neil ei tule tööhinna kalkulatsioonil arvestada kõiki normaaltööstuskuluisid ja normaalseid tööpalku, vaid otsustustupidid — nad võivad vangide palka arvestada pakkumistel väljakujunenud tööhinna alusel.

Samuti võistlevad eraettevõtetele riigi tööstuskoolid, omavalitsuste ja riigi ettevõtted. Nii-sugune riigi ja omavalitsuste kulul ülalpeetavate ettevõtete äriiline tegutsemise on tekitanud põhjendatud nurinat nii töösturite kui ka tööliste hulgas.

Laupäeval, 31. jaanuaril, pidas redakts.-komisjon oma koosoleku, millest võtsid osa riigi majandusnõukogu esimees kindral Soots, Eesti Panga president Jüri Jaakson, Kaubandus-tööstuskoja esimees Jaakim Puhk, riigikogu liige Kurris ja vabariigi valitsuse esindajana ins. Kark. Komisjoni poolt koostatud resolutsioon sisaldab mitu punkti ja räägib muuseas metallitööstuse üldistest raskustest ja vajadustest ning metallitööstuse kaitsest ses osas, mida ise võime valmistada. Resolutsioonis on leoteldud rida abinõusid, mis tulek-

sid võtta käsile metallitööstuse kaitseks, nagu tollide tõstmise metallkaupadele ja tolli ärajätmine metallitööstusele vajaliselt toorainelt. Edasi räägitakse resolutsioonis ülemäärase võistluse kõrvaldamisest ja krediidilõude korraldamisest. Soovitatakse, et majandusministeerium koostaks nimestikud kaupadele, mida ise valmistame ja milliseid tuleks tollidega kaitsta.

Lähemal ajal astub riigi majandusnõukogu uuesti kokku, et resolutsioonid lõplikult võtta vastu.

Tööstusmaks valdade heaks käib kartulijahuvabrikuil üle jõu.

Kaubandus-tööstuskoda esitas märgukirja majandusministeeriumile.

Kartulijahuvabrikud on pöördunud Kaubandus-tööstuskoja poole palvega, et neid vabastataks 1% tööstusmaksust ettevõtete läbikäigust vallaomavalitsuste heaks. Kuna kartulijahuvabrikud suurema osa oma produktioonist siseturu puudusel peavad vedama välja ja välisriigid oma tolle järjest tõstavad, osutub see tööstusmaks meie kartulijahuvabrikutele rängaks ja võtab meilt võimaluse välismaal oma saadustega võistelda. Pealegi on meil kartulijahu valmistamine hooajatöö ning sügisel ja talvekuudel tuleb kogu aasta tarvidus teha lattu. Müük teostub aga pikamööda, et kaubatarvitajaid rahuldada aasta ümber. See nõuab vabrikult suurte kapitalide mahutamist tööstusse, mis omasoodu teeb kaubahinna kõrgeks ja veelgi vähendab võistlusvõimet. Koda kaaludes neid asjaolusid leidis olevat kartulijahuvabrikute palve põhjendatud ja esitas majandusministeeriumile märgukirja paludes, et ministeerium looks kartulijahu valmistamisele säärased tingimused, mis meie väljavedu sel alal aitaksid arendada. Vastasel korral pole kaugel aeg, mil me üldse enam kartulijahu välja ei saa vedada.

Laevandusele antud laene pikendatakse.

Möödunud aasta lõpul pöördus Kaubandus-tööstuskoda teedeministeeriumi poole märgukirjaga, et laevasõidu riiklikust laenufondist antud laene pikendataks, arvestades üldist majanduskriisi ja laevavedude äärmiselt halba konjunktuuri. Nüüd on teedeministeerium Kojale teatanud, et laenufondi komitee ülanimetatud laene võimaluse piires pikendab. Ühenduses sellega on teedeministeerium astunud samme, et ka

Pikalaenu pangast väljaantud laevanduse laenu tarvilisel korral leiaksid pikendust.

Massilise laevade seismajäämise ärahoidmiseks otsitakse võimalusi kokkuleppeks, et vedusid teostada peamiselt oma maa laevadega.

Hiiumaale soovitakse punkti laevade sisse- ja väljaklaarimiseks välismaasõidus.

Kaubandus-tööstuskojale on tulnud Hiiumaalt laevaomanike palve, et seal asutataks koht, kus võiks laevu välissõiduks sisse ja välja klaarida. Hiiumaal asub rohkesti purjelaevade omanikke, kelle laevad kevadel sõitu minnes või ka sügisel sõidust tagasi tulles ei saa pabereid välissõidus otseteed kohal klaarida, vaid neil tuleb enne veel mõnes mandrisadamas, kas Haapsalus või Paldiskis, sees käia. Samuti on raskusi Hiiumaalt kartulite või õunte väljaveoga, kuna tuleb jällegi koormaga mõnest mandrisadamast läbi sõita. Mitmes Hiiumaa sadamas võetakse sadamamaksu. Ka on Hiiumaa kohaks, kus õige rohkesti laevu seisab talvekorteris, milleks riik on seadnud korda vastavad talvesadamad. Kui nüüd laevad välismaalt tulles ei saa sinna otsekohe sisse sõita, vaid peavad enne veel mõnes mandrisadamas sageli nädala või rohkem klaarimisega aega viitma, siis on päris loomulik, et laevad Hiiumaa talvesadamaid kuigi palju ei kasuta.

Leides, et säärase punkti puudumine Hiiumaal on laevade liikumisele suureks takistuseks, tekitades laevaomanikele ajakaotust ja asjata kulusid, mis loomulikult tõstab vedude hinda, pöördus Kaubandus-tööstuskoda palvega teedeministri poole, et seesugune punkt Hiiumaal avataks. Selle ülesande võiks kokkuleppel majandusministriga panna kas mõne kohaliku tolli- või piirivalveametniku peale. Laevaomanikud Hiiumaal näeksid meeleldi, et säärane punkt avataks Sõru piirivalve juures, mis laevadele võrdlemisi kergesti on kättesaadav.

Majandusmehed kaalumas poliitilist momenti.

Pühapäeval, 8. veebruaril, oli koos majaomanike, kaupmeeste, töösturite ja teiste eraomandust pooldajate rühma keskkomitee, et kaaluda praegust poliitilist momenti. Keskkomitee koosolekul andsid riigikogu liikmed dr. Masing ja M. Pung seletust riigikogu tööst. Keskkomitee kiitis riigikogu rühma tegevuse heaks ja avaldas oma poolt mõningaid soove tulevase tegevuse

kohta. Ühtlasi otsustati tulevikus keskkomitee koosolekuid pidada sagedamini kui seni ja olla tihedamas kontaktis riigikogu rühmaga, kutsudes selleks koosolekuile keskkomitee liikmeid ka valispoolt Tallinna.

Saksamaa:

Kriis saksa tsemenditööstuses.

Raske majanduslik kriis mõjutab ka saksa tsemenditööstust ja hiljuti tehtud kokkuvõtted näitavad, et möödunud aasta — 1930. a. — tsemendi toodang ja selle müük umbes 21% vähem on olnud kui 1929. a. samal ajal, nagu seda pildistavad järgmised arvud:

Toodang (tonnides) 11 kuu jooksul:

1927. a.	1928. a.	1929. a.	1930. a.
7.067.510	7.255.806	6.732.855	5.297.000

Siia juure võib lisada, et kodumaa tsemenditööstus valmistas tsemendi (tonnides):

1927. a.	1928. a.	1929. a.	1930. a.
52.200	63.540	57.422	48.000

Sellest veeti välja:

38.790	25.050	23.627	14.208
--------	--------	--------	--------

Nagu sellest selgub, on ka kodumaa tsemenditööstuse toodang möödunud aastal eelmisest (1929. a.) ümmarguselt 16% võrra vähem. Toodangu vähenemine paistab esialgu küll arusamatu olevat, sest oli ju 1930. a. kaunis palju riiklikke ja omavalitsuse ehitusi, nagu: uued raudteed, sillad, põlevkivi-kaevanduste laiendamine jne., kuid selle vastu kuivas kokku eraehituste juures tsemendi tarvitamine ja seda peamiselt metsamaterjali hinna languse tõttu. Viimane asjaolu lubab karta ka käesoleval aastal tsemenditoodangu langust, kui tsemendiekспорт ei suurene, milleks aga käesoleval silmapilgul on vähe väljavaateid.

Ar.

Leedu:

Leedus kitsendatakse välismaalaste töövõimalusi.

Leedu politseiülem on avaldanud määruse, milles tema kõiki tööandjaid manitseb võimalikult tagasi hoiduma välismaalaste tööjõu tarvitamisest ja teeb kohuseks 1. jaanuariks 1932. a. teenistuses olevad välismaalased asendada Leedu kodanikega.

Selle korralduse teostamisel vabaneb tööst umbes 18.000 välismaalast, kellest suur osa on sakslasi; kuid nagu meil teada, töötab Leedu põllumajanduslikus tööstuses (piiritusvabrikuis, piimatalitustes j. m.) ka hea koguke Eesti kodanikke, keda ka vallandamine ähvardab, kui neile leedulastist leidub asetäitjaid.

Ar.

Tolliteateid.

Maksudevalitsuse direktori ringkiri nr. 114

4. veebruaril 1931. a.

I.

1. Täienduseks tollidirektori ringkirjale 9. IV 1927. a. nr. 4, linade ja linaseemnete väljaveo asjas, teen teatavaks, et linade väljalaskmine võib sündida ainult peale linade kontrollimist ametliku linapraakeri poolt. Kontrollimise üle tuleb linapraakeril teha märkus tollirevideerimise aktil. Juhtumil aga, kui linapraaker mingisugusel põhjusel ei saa teha märkust tollirevideerimisaktile linade kontrollimise üle enne nende väljalaskmist, tuleb temal tolliasutusele saata sellekohane tunnistus, mille põhjal tolliasutus linad välja laseb.

2. Avaldan teadmiseks, et põllutööstusteeriiumi loomatervishoiu osakonna kirja 17. I 31. a. nr. 5360 kohaselt on lubatud Eestisse sisse tuua sellekohase loomaarsti loata: 1) eksootilisi loomi

(lõvid, tiigrid, elevandid, ahvid, merelõvid jne.), välja arvatud papagooid; 2) akvaariumi loomi (akvaariumi kalad ja akvaariumi vähjad); 3) terrariumi loomi (maod, kilpkonnad, krokodillid jne.).

Teiste loomade kohta on tarvilised loomaarsti tunnistused.

II.

Tollikomitee otsusi:

Tollikomitee tunnistas:

I. A. Sisesevotariifis.

Umbes 9×9 sm suurused seitsmekordsest viinerist kokkuliimitud plaadid, mis ühest küljest on kaetud kunstsarvega, t.-t. § 61 p. 4 või § 215 p. 2 alla kuuluvaks kui puust tiseritöö, ilustatud, arvesse võttes tüki kaalu (t.-k. otsus nr. 4375 — 23. I 31. a.).

Alla kirjutanud direktor H. Kukk.

Tolliasjade juhataja: P. Poom.

Toiduainete turg.

London.

11. II Nisu, kaal — 496 Ingl. nl.		
Northern Manitoba	£	28/1½
Hard Winter	"	—
Rosario Santa	"	21/7½
" Jahu, kaal — 280 Ingl. naela.		
Manitoba	"	20/3
Austraalia	"	16/3
Kansas	"	—
" Odrad, Kanada Nr. 3, kaal —		
370 Ingl. naela	"	14/6
California, kaal — 420 Ingl.		
naela	"	32/—
" Kaerad, kaal — 320 Ingl. naela		
La Plata	"	9/3
Canada nr. 2	"	—
Donau	"	—
7. II Linad, cif.		
Riga Livonian Z. K.	"	32.0
Pärnu H. D.	"	31.10
Slanetz U/A Medium	"	34.0
" Bacon, kaal 112 Ingl. naela		
Iiri	sh.	78.— 106.—
Daani	"	53.— 64.—
Kanada	"	—
Hollandi	"	48.— 58.—
" Munad, kaal — 120 Ingl. naela		
Inglise	"	15.0 17.9
Daani	"	10.6 16.6
Või.		
Daani	"	138.—
" Läti	"	—
Leedu	"	—
Eesti	"	—
Siberi	"	—
Uus Merimaa	"	104.— 118.—
Austraalia	"	100.— 113.—

Hamburg.

11. II Nisu.		
Sisemaa, tonni eest	Rmk.	274—276
Manitoba, cif 100 kg. eest term.	fl.	7.85
Western II, cif 100 kg. eest	"	—
Hard Winter, 100 kg. eest	"	—
termini	"	—
" Rukis.		
Sisemaa, tonni eest loco	Rmk.	166—168
" Kaerad.		
Sisemaa, tonni eest	"	154—160
Odrad, suve.		
Sisemaa, tonni eest	"	196—226
" Odrad, talve.		
Sisemaa, tonni eest	"	184—186
Suhkur.		
Hollandi, laadimisel	£	7/
C. S. R. — do —	"	6/10½
Poola — do —	"	6/4½
Java, valge	"	8/4½
" Riis, Burmah II, 50 kg. eest	\$	13/3
" Rasv.		
American Purelard	\$	23½
Steamlard	"	22¼.
Või.		
Sisemaa või I sort	Rmk.	140.—
" " II. "	"	132.—
" " III. "	"	118.—
Eesti	"	151—153
Soome	"	148—152
Läti punane	"	—
" must	"	—
Siberi	"	—

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	30. I	31. I	2. II	3. II	4. II	5. II	6. II	7. II	9. II	10. II	11. II
Frank . . .	123.92	125.90	123.87	123.92	123.93	123.92	123.97	123.97	123.98	123.96	123.97
Dollar . . .	4.8561	4.8561	4.8561	4.8576	4.8594	4.8589	4.8604	4.8619	4.8637	4.8615	4.8620
Rootsi kroon	18.14	18.138	18.138	18.141	18.145	18.146	18.143	18.151	18.152	18.15	18.152
Daani kroon	18.11	18.162	18.162	18.161	18.161	18.166	18.166	18.166	18.166	18.167	18.167
Norra kroon	18.165	18.165	18.165	18.165	18.165	18.166	18.166	18.167	18.167	18.165	18.165
Saksa mark .	20.436	20.432	20.429	20.428	20.428	20.427	20.431	20.433	20.455	20.446	20.445
Soome mark	192.97	192.92	192.92	192.90	193.—	193.10	193.10	193.15	193.17	193.25	193.15
Floriin . . .	12.0781	12.0828	12.0856	12.0881	12.0943	12.0956	12.1037	12.1050	12.1087	12.1093	12.1087
Liira . . .	92.76	92.78	92.76	92.79	92.81	92.79	92.81	92.84	92.87	92.86	92.86
Helveetsia fr.	25.123	25.133	25.138	25.141	25.161	25.15	25.151	25.161	25.176	25.171	25.178
Čehhosl. kr.	164.07	164.10	164.10	164.10	164.17	164.21	164.22	164.22	164.29	164.34	164.26
Belgia frank	34.83	34.83	34.83	34.831	34.837	34.825	34.822	34.826	34.833	34.841	34.853
Šillingid . .	34.543	34.543	34.543	34.543	34.553	34.573	34.573	34.583	34.613	34.62	34.603
Pengo . . .	27.78	27.78	27.78	27.78	27.78	27.78	27.78	27.78	27.78	27.77	27.78
Latt . . .	25.23	25.23	25.24	25.23	25.23	25.24	25.23	25.23	25.23	25.23	25.23
Litt . . .	48.75	48.75	48.75	48.75	48.75	48.62	48.75	48.75	48.75	48.75	48.75
Červ. . .	9.436	9.436	9.436	9.436	9.436	9.436	9.436	9.436	9.436	9.436	9.436
Eesti kroon .	18.23	18.23	18.24	18.24	18.23	18.24	18.23	18.23	18.23	18.23	18.23
Höbe p/unts	13 ⁹ / ₁₆	13 ³ / ₈	13 ² / ₄	12 ¹³ / ₁₆	12 ⁷ / ₁₆	12 ⁵ / ₈	12 ¹ / ₈	12 ¹ / ₈	12.—	12 ⁵ / ₁₆	12 ³ / ₄
Plaat. p/unts		105 ¹ / _—						105 ¹ / _—	100 ¹ / _—		
Kuld p/unts .											

	B E R L I N										
	28. I	30. I	2. II	3. II	4. II	5. II	6. II	7. II	9. II	10. II	11. II
Naelsterling .	20.436	20.436	20.428	20.427	20.428	20.427	20.431	20.443	20.453	20.446	20.445
Frank . . .	16.495	16.488	16.488	16.487	16.484	16.485	16.485	16.49	16.495	16.494	16.491
Dollar . . .	4.2085	4.2085	4.2065	4.2055	4.2040	4.2045	4.2045	4.2050	4.2055	4.205	4.205
Rootsi kroon	112.61	112.63	112.63	112.58	112.59	112.57	112.59	112.63	112.67	112.65	112.67
Daani kroon	112.51	112.51	112.49	112.47	112.46	112.44	112.45	112.53	112.58	112.54	112.53
Norra kroon	112.48	112.48	112.45	112.44	112.44	112.44	112.45	112.51	112.55	112.54	112.53
Soome mark	10.588	10.588	10.585	10.582	10.579	10.579	10.579	10.581	10.584	10.583	10.582
Floriin . . .	169.20	169.22	169.04	169.04	169.93	168.94	168.85	168.88	168.95	168.87	168.94
Liira . . .	22.070	22.03	22.02	22.02	22.015	22.—	22.01	22.025	22.025	22.01	22.01
Helveetsia fr.	81.425	81.375	81.26	81.255	81.205	81.23	81.21	81.265	81.25	81.22	81.195
Belgia frank	58.66	58.66	58.645	58.645	58.64	58.64	58.665	58.69	58.70	58.675	58.655

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

„Kaub.-Tööstuskoja Teataja“ 15. veebr. Nr. 4.

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski
saadused. Hinnad arvatud 50
kg. eest ühes valge puuvil-
lase kotiga.
Püülijahu:

Kroonid.

Kroonid.

Granular poolsõre . . . „ „ „ 44.00
„ sõre . . . „ „ „ 47.00

Jahud: nisu, pehme, Ameerika
ja Inglise 100 kg. 40.50—42.50

Rukkipüül patent (à 50 kg.) 100 kg. 30.00
„ harilik „ 26.50
„ № 3 „ 25.50

„ „ „ ja Inglise „ 41.50—43.50

„Eesti Parem“ saiajahu (à 50 kg.) „ 42.00

„Kalev“ . . . . . „ „ 39.00

„Taara“ . . . . . „ „ 38.50

„Kungla“ . . . . . „ „ 33.00

„Sampo“ . . . . . „ „ 28.60

Manna . . . . . „ „ 45.00

Granular . . . . . „ „ 42.00

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski

Jahu: rukki . . . . . „ 15.20—16.00

rukkipüül . . . . . „ 25.50—30.00

nisu, pehme

sõre . . . . . „ 26.60—47.00

		Kroonid.			Kroonid.
A/S. Rotermanni teh.	100 kg.		Koks, kütte	1000 kg.	43.00—43.50
Jahu: rukki	"	14.65—15.60	" gaasi, Tall. gaasivabrik	"	40.—
" " püül	"	27.20—28.20	Kütteturvas (Riigi turbatööst.)	"	12.—
" nisu, pehme — sõre	"	26.60—47.—	Põlevkivi, I sort A fr. Kohtla j.	"	6.10
Nisu, Eesti	"	16.00—18.—	" I " B	"	5.50
Rukis, Eesti	"	15.00	" II "	"	4.90
" Poola	"	15.00	" III "	"	2.75
Kaerad, toidu, Eesti	"	8.25—8.75	" asfalt, mastiks, netto . 100 kg.	"	7.25
" " Saksa	"	8.25—8.75	" fenolaat, netto	"	9.00
Odrad, õlle, Poola	"	19.50—20.00	Karbolineum A & B	"	17.—
" toidu, Poola	"	14.50—15.00	" C, netto	"	15.—
Herned, valged, Vene	"	15.—	Estobituumen-pigi D & E, netto	"	10.25—10.75
" rohelisted, "	"	16.00—17.00	" tootesõli, netto	"	7.25
" " Hollandi	"	20.00—21.00	" raskeõli	"	10.25
Riis, Burma II	"	34.50—35.00	" mootornafta	"	9.—
Kartulid, eksport	"	2.30—2.40	Imbutusõli A, netto Kohtla	"	10.—
" piirituse	"	1.30—1.80	" B " "	"	9.50
Kartulitärklis, "Surieur"	"	28.—	" C " "	"	9.—
Siirup, kartuli, 420/0	"	32.—	Katuselakk, franko jaam	"	10.50
Glükoos	"	25.—	Raualakk, franko jaam	"	25.00
Või, eksport, I sort	1 kg.	2.10—2.15	Raud, sordi	"	11.50—12.00
Margariin, välismaa	"	1.17—1.22	" vits	"	16.00—22.—
" kodumaa	"	1.04—1.12	" plekk	"	15.00—24.00
Kaseiin, Eesti	100 kg.	45.00—50.00	" plekk, tsingitud	"	32.00—33.50
Juust "Schveitsi", kodumaa	1 kg.	1.80—2.00	" talad	"	13.00
Munad, eksport, Is. (kast 360 tk.)	kast	—	Teras, inglise	"	70.00—100.00
Kakao, Hollandi	1 kg.	1.25—1.70	" Saksa	"	70.00—100.00
" Inglise	"	1.20—1.45	" vedru	"	22.00—24.00
Kohv, Rio, Santos	"	2.30—2.50	" talla, ree	"	15.50—16.00
" Kesk-Ameerika sordid	"	3.10—4.80	Inglistina	"	2.50—2.60
Tee, laht., Orange Pekoe, Tseilon	"	5.00—5.50	Seatina	"	40.00—42.00
" " Orange Pekoe, Java	"	3.80—5.00	Vaskplekk, punane	"	150.00—180.00
" " Moning, Hiina	"	4.00—4.70	" " valge	"	140.00—170.00
Suhkur, peenike, valge, Vene	100 kg.	26.25—26.75	Tsinkplekk	"	45.00—60.00
" " " Cehh-Slov.	"	—	Masinaõli, Vene 65	"	26.00—27.00
" " " Poola	"	26.25—26.75	" " Poola	"	22.90.
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun	"	—	" Ameerika	"	29.00—30.00
jaam Irboska ja Narva	"	3.40	Mootorõli	"	35.40—42.70
" " Saksa	"	3.40	Autoõli, Ameerika	"	39.65—105.00
Heeringad, Yarmouth, "Matties"	tünn	46.00—48.00	Linaseemneõli	"	83.00
" " "Matfulls"	"	50.00—52.00	Värnits	"	85.00
Heeringad, Schoti Matties	tünn	50.00—53.00	Tsilindriõli, Ameerika	"	34.00—35.00
" " Schoti Matfulls	"	64.00—67.00	" Vene 280 ^o	"	33.00
" " Norra	"	35.—	" " 3200	"	65.00—70.00
Liha, sea, I sort	1 kg.	0.60—0.68	" " Ameerika 280 ^o	"	31.50—36.60
Liha, looma, I sort	1 kg.	0.35—0.50	" " " 320 ^o	"	44.00—54.90
Õlikoogid, linaseemne	100 kg.	12.40	Nafta, Vene	"	11.75
" " päevalille	"	13.60	" " Ameerika	"	11.75
" " suhkrupeedi	"	5.00	" " Poola	"	11.75
Jahu, päevalille	"	13.60	Petrooleum, Vene, sisternid ja	"	—
Segajõutoit I s.	"	12.20	vaadid	"	15.50—17.00
" " II s.	"	10.50	" " Am., sistern. ja vaadid	"	15.50—17.00
Sojatangud	"	14.—	" " Poola	"	14.10
Nisukliid	"	7.—	Bensiin, Vene	"	40.00
Maapähklikoogid	"	13.50	" " II sort	"	37.25
Puuvillane riie Bjas, netto	meeter	0.51—0.62	Bensiin, Ameerika	"	40.00
" " Mitkal	"	0.37—0.47	" " Poola	"	40.00
Lina, Petseri, saatejaam	1000 kg.	427—457.50	Pesusooda, kodumaa	"	9.00—9.50
" Võru	"	427—457.50	Seebikivi	"	28.00—29.00
" Liivi	"	366.00—396.50	Värvid, nigros., veessulav, välism.	1 kg.	5.50
" Tartu	"	366.00—396.50	" tsinkvalge, välism.	"	0.73—0.78
Õlilnaseemned, 90/0, basis,	100 kg.	11.00—11.60	" tinavalge, "	"	0.85—0.86
saatejaam	"	—	" ooker, "	"	0.17—0.23
Linaseemned, külvi, 95/0, basis,	"	12.80	Väetisained, salpeeter, Čiili	kott	—
saatejaam	"	—	" " superfosfaat 17—18%	"	—
Kivistüsi, auru, Yorkshire,	1000 kg.	28.50—29.00	" " Thomasjahu 15—16%	"	—
" " 2 korda pestud	"	27.50—28.00	" " Lubjasalpeeter	"	—
" " Newcastle	"	30.00—31.00	Kaalisool	40%	"
" " sepa	"	—			

Lubjalämmastik	kott	—
Fosforiit Eesti 25—27%	"	—
Leunasalpeeter 26%	"	—
Väetislubi fr. Rakvere	"	6.—
Paber, rotatsiooni	100 kg.	—
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg. fr. Tallinn	tünn	8.85
Kriit, toores	100 kg.	5.45—6.70
" pestud	"	—
Kivitõrv	"	—
Puutõrv	"	—
Lubi	"	3.05
Kips, tükkides, franko vagun	Irboska 1000 kg.	15.25
" jahvatatud	"	24.40
" krohvimise	"	36.60—42.70
Telliskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn	1000 tk.	47.50—50.00
Silikaat I s., fr. vabrik	"	45.—
Tulitikud, orig. kast (5000 toosi)	"	130.—
Nahk, talla, Eesti	1 kg.	2.70—3.30
Nahk, talla, Ameerika tooresn. valmistatud, I srt.	"	3.40
Nahk, talla, Ameerika tooresn. valmistatud, II srt.	"	3.30

Liverpooli börs. Puuvill.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest ingl. pensi (d) loko 5.72, märts 5.61, mai 5.71, juuli 5.81, okt. 5.93.

Peekonsigade nädalahinnad Tallinnas.

Peekonsigade tapakaalud I sort	II sort	III sort
60—72 kg	60	56 Makstakse
55—59,5 " }	56	53 siseturu
72,5—75 " }		
50—54,5 " }	53	51 hinnad
75,5—80 " }		

Juuremaks riiklikust fondist iga I ja II sordi peekonsest eest tapakaaluga 60—72 kg. kr. 10.—, teiste I ja II sordi peekonsest eest tapakaalu pealt kr. 5.—.

Prahid:

Lina	
Tallinn — Stettiin	1000 kg. sh 22/6
" — Ghent	1016 kg. " 18/—
" — Dundee	" " 32/6
" — Belfast	" " 47/6

Puumaterjalid	Standard
Tallinn — London	" sh 40/—
" — Hull	" " 40/—
" — Manchester	" " 45/—
" — Grangemouth	" " 32/6
" — Belfast	" " 57/6
" — Dundee	" " 35/—
" — Antwerpen	" " 32/6
" — Ghent	" " 30/—
" — Rotterdam	" hfl. 18/—
" — Amsterdam	" " 20/—

Segakaup

Tallinn — Stettiin	1000 kg. sh 18—25/—
" — London	1016 kg. " 15—40/—
" — Stokholm	1000 kg. rkr. 10—30
" — Stettiin	või tünn sh 1/6
" — London	" " " 3/—

Tallinna börsi kursisedel.

		6 II 1931	7 II 1931	9 II 1931	10 II 1931	11 II 1931	12 II 1931
New-York	T.	—	—	—	—	—	—
1 dollar	O.	3.7475	3.7465	3.7455	3.745	3.7460	3.7455
	M.	3.7575	3.7565	3.7555	3.7545	3.7560	3.7555
London	T.	—	—	—	—	—	—
1 naelsterl.	O.	18.21	18.21	18.21	18.21	18.21	18.21
	M.	18.26	18.26	18.26	18.26	18.26	18.26
Berliin	T.	—	—	—	—	—	—
100 s. riigim.	O.	89.15	89.15	89.10	89.—	89.05	89.05
	M.	89.75	89.75	89.70	89.60	89.65	89.65
Heisingi	T.	—	—	—	—	—	—
100 soome me.	O.	9.43	9.43	9.12	9.42	9.42	9.42
	M.	9.48	9.48	9.47	9.47	9.47	9.47
Stokholm	T.	—	—	—	—	—	—
100 rootsi kr.	O.	100.35	100.33	100.35	100.30	100.35	100.30
	M.	100.95	100.95	100.95	100.90	100.95	100.90
Kopenh.	T.	—	—	—	—	—	—
100 daani kr.	O.	100.25	100.25	100.25	100.25	100.25	100.25
	M.	100.85	100.85	100.85	100.85	100.85	100.85
Oslo	T.	—	—	—	—	—	—
100 norra kr.	O.	100.25	100.25	100.25	100.25	100.25	100.25
	M.	100.85	100.85	100.85	100.85	100.85	100.85
Pariis	T.	—	—	—	—	—	—
100 prants. fr.	O.	14.70	14.70	14.70	14.70	14.70	14.70
	M.	14.95	14.95	14.95	14.95	14.95	14.95
Amsterd.	T.	—	—	—	—	—	—
100 flooriini	O.	150.55	150.45	150.45	150.40	150.40	150.40
	M.	151.35	151.25	151.25	151.20	151.20	151.20
Riig	T.	—	—	—	—	—	—
100 latti	O.	72.15	72.15	72.15	72.15	72.15	72.15
	M.	72.65	72.65	72.65	72.65	72.65	72.65
Zürich	T.	—	—	—	—	—	—
100 helv. fr.	O.	72.40	72.40	72.40	72.35	72.35	72.35
	M.	73.—	73.—	73.—	72.95	72.95	72.95
Brüssel	T.	—	—	—	—	—	—
100 belgat	O.	52.30	52.30	52.30	52.30	52.25	52.25
	M.	52.80	52.80	52.80	52.80	52.75	52.75
Milaano	T.	—	—	—	—	—	—
100 liirat	O.	19.60	19.60	19.60	19.60	19.60	19.60
	M.	20.—	20.—	20.—	20.—	20.—	20.—
Praha	T.	—	—	—	—	—	—
100 tšehh. kr.	O.	11.10	11.10	11.10	11.10	11.10	11.10
	M.	11.30	11.30	11.30	11.30	11.30	11.30
Viin	T.	—	—	—	—	—	—
100 austr. sh.	O.	52.65	52.65	52.65	52.60	52.60	52.65
	M.	53.25	53.25	53.25	53.20	53.20	53.25
Budapest	T.	—	—	—	—	—	—
100 pengot	O.	65.55	65.55	65.55	65.55	65.55	65.55
	M.	66.25	66.25	66.25	66.25	66.25	66.25
Varssav	T.	—	—	—	—	—	—
100 slotti	O.	41.90	41.90	41.90	41.90	41.90	41.90
	M.	42.70	42.70	42.70	42.70	42.70	42.70
Kaunas	T.	—	—	—	—	—	—
100 liitti	O.	37.05	37.05	37.05	37.05	37.05	37.05
	M.	37.65	37.65	37.65	37.65	37.65	37.65
Moskva	T.	—	—	—	—	—	—
100 rubla (tšekk)	O.	193.—	193.—	193.—	193.—	193.—	193.—
	M.	194.50	194.50	194.50	194.50	194.50	194.50
Danzig	T.	—	—	—	—	—	—
100 guldnaat	O.	72.85	72.85	72.85	72.85	72.85	72.85
	M.	73.45	73.45	73.45	73.45	73.45	73.45